

TYÖSUOJELU- VAALIT

Työsuojelun yhteistoiminta työpaikalla.....	3
Valmistautuminen vaaliin	5
Vaalitoimikunta	5
Ehdokasasettelu	5
Valintatavat	6
Vaalin tulos.....	6

Liitteet

Työntekijöiden äänestyslippu	7
Esihenkilöiden äänestyslippu	9
Työsuojeluvaltuutettujen valintaohje.....	11
Ilmoitus ehdokkuudesta	13
Vaalitoimikunnan pöytäkirja.....	15
Ilmoitus valinnasta	17
Ilmoitustaululle.....	19
 PAMin toimistot	 20

TYÖSUOJELUN YHTEISTOIMINTA TYÖPAIKALLA

Työsuojeluyhteistoiminnan osapuolia työpaikalla ovat esihenkilö ja työntekijä sekä työsuojelupäällikkö ja työsuojeluvaltuutetut.

Työsuojelun yhteistoiminnasta työpaikalla vastaa työnantajan nimeämä työsuojelupäällikkö ellei työnantaja itse hoida tehtävää. Työntekijät valitsevat edustajikseen työsuojeluvaltuutetun sekä 1. ja 2. varavaltuutetun työsuojeluvaaleissa.

Yksittäistä työntekijää koskeva työsuojeluasia käsitellään kyseisen työntekijän ja hänen esihenkilönsä kesken. Työsuojeluvaltuutettu voi pyydettyäessä osallistua asian käsittelyyn.

TYÖSUOJELUVALTUUTETUT JA VARAVALTUUTETUT

Lain mukaan työsuojeluvaltuutetut on valittava, jos työpaikalla on vähintään 10 työntekijää. Myös pienemmille työpaikoille voidaan valita työsuojeluvaltuutetut. Työsuojeluvaltuutetut edustavat kaikkia työpaikan työntekijöitä turvallisuutta ja terveellisyttä koskevissa asioissa, myös järjestäytymättömiä. Valtuutettujen toimikauden pituus voi olla 2 tai paikallisesti sopimalla 4 vuotta.

Yrityksen koosta ja organisaation rakenteesta sekä alakohtaisesta työsuojelun yhteistoimintasopimuksesta riippuen voidaan valita myös alueellisia työsuojeluvaltuutettuja, päätyösuojeluvaltuutettuja tai työsuojeluasiamiehiä. Sama työsuojeluvaltuutettu ei voi kuitenkaan edustaa useampia toimialoja, esim. kauppaa sekä majoitus- ja ravitsemisalaa.

Työsuojeluasiamiehiä voidaan valita edustamaan jotakin yrityksen toimipaikkaa, sen osaa tai ammattiryhmää. Työsuojeluasiamiesten valinnasta ja määrästä sovitaan paikallisesti. Useimmilla PAMin aloilla työsuojeluasiamiesten työsuhteturva on heikompi kuin työsuojeluvaltuutetuilla.

Työsuojeluvaltuutettujen ja työsuojeluasiamiesten toimintamahdollisuuksien kannalta on tärkeää, että valituksi tulee PAMin jäsen. PAM tarjoaa koulutuksen kaikille pamilaisille työsuojeluvaltuutetuille, ja heillä on mahdollisuus olla aktiivisesti mukana PAMin eri alojen välisessä työsuojeluyhteistyössä.

Työsuojelutoimikunta

Vähintään 20 työntekijän työpaikoille on valittava **työsuojelutoimikunta**. Toimikuntaan kuuluu neljä, kahdeksan tai kaksitoista jäsentä sen mukaan kuin työpaikan laatu, laajuus ja muut olosuhteet edellyttävät. Toimikunnan jäsenistä neljännes edustaa työnantajaa sekä puolet suurempaa ja neljännes pienempää työntekijöiden ja toimihenkilöiden ryhmää. Työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö kuuluvat automaattisesti toimikuntaan, muut jäsenet voidaan valita vaaleilla. Työsuojelutoimikunnan kokoonpano määritellään yrityksen työsuojeluorganisaatiosta sovittaessa. Yrityksissä, jotka toimivat laajalla maantieteellisellä alueella ja/tai koostuvat useista toimialoista tai työntekijäryhmistä, on tärkeää, että jokainen ryhmä kokee olevansa edustettuna työsuojeluasioissa.

Vaalitoimikunta

- tiedottaa ehdokasasettelusta ja valintakokouksen ajankohdasta
- järjestää äänestyksen, mikäli samoihin tehtäviin on useita ehdokkaita
- suorittaa ääntenlaskun
- tiedottaa valinnoista työntekijöille, työnantajalle ja PAMiin.

VALMISTAUTUMINEN VAALIIN

Työnantajan ja työntekijöiden on neuvoteltava yrityksen työsuojeluorganisaation rakenteesta jo ennen ensimmäisiä vaaleja sekä aina muutoksia suunniteltaessa. Samalla sovitaan vaalien toteuttamistavoista ja mahdollisista kustannuksista. Työnantaja ei järjestä työsuojeluvaaleja, vaan mahdollistaa niiden toteutuksen tarpeellisin toimin (nimilistat, tilat, ajankäyttö, materiaalit).

Palvelualojen työpaikoilla työntekijät järjestävät työsuojeluvaalit kunkin parittoman vuoden marras-joulukuun aikana. Jos valittu työsuojeluvaltuutettu eroaa kesken toimikauden tai hänen työsuhteensa päättyy, varavaltuutetun vaaleissa eniten ääniä saaneesta tulee uusi työsuojeluvaltuutettu jäljellä olevaksi toimikaudeksi. Jos valtuutettujen tehtäviä ei saada täytetyksi, tulee käydä täydennysvaalit.

VAALITOIMIKUNTA

Vaalitoimikunta voi muodostua työsuojelutoimikunnassa olevista työntekijöiden edustajista tai paikallisesti sovitulla muulla tavalla. Tehtävää hoitava työsuojeluvaltuutettu sopii asemansa puolesta hyvin vaalitoimikunnan koollekutsujaksi. Henkilöt, jotka aikovat asettua ehdolle vaaleissa, voivat osallistua vaalin valmisteluun, mutta eivät voi toimia vaalitoimitsijoina tai osallistua äänten laskentaan.

Vaalitoimikunta hoitaa vaalin käytännön järjestelyt:

- tiedottaa ehdokasasettelusta ja valintakokouksen ajankohdasta
- järjestää äänestyksen, jos samoihin tehtäviin on useita ehdokkaita
- suorittaa ääntenlaskun
- tiedottaa valinnoista työntekijöille, työnantajalle ja PAMiin.

EHDOKASASETTELU

Vaali käynnistyy ehdokasasettelulla vähintään 14 vuorokautta ennen vaaliajankohtaa.

Ehdokkaat ilmoitetaan vaalitoimikunnalle sovitun määräaikaan mennessä, viimeistään 7 päivää ennen vaaliajankohtaa. Ehdokkaaksi voi ilmoittautua työsuhteessa oleva työntekijä tai toimihenkilö. Alakohtaisesta työsuojelun yhteistoimintasopimuksesta riippuen myös toimihenkilöt voivat valita oman valtuutetun. Esihenkilöasemassa olevaa (TSL 9 § työnantajan sijainen) ei voida valita työntekijöiden tai toimihenkilöiden työsuojeluvaltuutetuksi, mutta esihenkilöt voivat valita oman työsuojeluvaltuutetun, jos paikallisesti niin sovitaan. Jos esihenkilöt eivät valitse omaa valtuutettua, he voivat äänestää työntekijöiden tai toimihenkilöiden valtuutetun vaaleissa.

Ehdokkaaksi ilmoittauduttaessa on mainittava, onko ehdolla työsuojeluvaltuutetuksi, varavaltuutetuksi, työsuojeluasiamieheksi vai työsuojelutoimikunnan jäseneksi. Ehdokasasettelun päätteeksi vaalitoimikunnan tulee varmistaa kaikkien ehdokkaiden suostumus tehtävään kirjallisesti.

Valtuutetut voidaan valita myös niin, että eniten ääniä saanut valitaan varsinaiseksi valtuutetuksi, toiseksi eniten 1. varavaltuutetuksi jne. Näistä kaikista pitää sopia vaalitoimikunnassa jo ennen ehdokasasettelua.

Ehdokasluettelo tulee saattaa äänestäjien tietoon hyvissä ajoin ennen vaalipäivää. Yrityksen rakenteesta riippuen ehdokasluettelo voidaan jakaa työpaikan ilmoitustauluille, lähettää sähköpostilla työntekijöille tai julkaista yrityksen sisäisessä verkossa.

On huolehdittava siitä, että myös pidemmällä vapailla olevat saavat tiedon vaalien pitämisestä.

VALINTATAVAT

Vaaliluettelo

Vaaliluettelo on työnantajalta saatu lista yrityksen työsuhteessa olevista työntekijöistä, toimihenkilöistä ja työnantajan sijaisena toimivista esihenkilöistä.

Sopuvaali

Jos kuhunkin tehtävään on asetettu määräaikaan mennessä vain yksi suostumuksensa antanut ehdokas, ei vaaleja tarvitse järjestää. Vaalitoimikunta vahvistaa valinnat.

Äänestäminen työpaikalla

Äänestys tulee toteuttaa niin, että vaalisalaisuus säilyy. Äänioikeuttaan käyttäneistä on tehtävä merkintä vaaliluetteloon. Äänestysmahdollisuus on järjestettävä niin monena päivänä, että esimerkiksi kaikki eri työvuoroissa työskentelevät ehtivät äänestää.

Äänestystä varten tulee olla joko yksi äänestyslippu, jolla äänestetään useita luottamustehtäviä, tai erilliset äänestysliput kutakin luottamustehtävää varten. Äänestyksessä käytettävien lippujen on oltava selkeitä väärinkäsitysten välttämiseksi.

Vaalipaikalla tulee olla äänestyslippuja varten vaaliurna, joka on sinetöity, lukittu tai muutoin varmennettu. Ensimmäinen äänestäjä varmentaa, että urna on tyhjä äänestyksen alkaessa. Äänestysliput on leimattava ennen urnaan pudottamista.

Vaalipaikalla tulee olla esillä vaalitoimikunnan vahvistama ehdokasluettelo. Äänestyspaikalla ei saa mainostaa ehdokkaita.

Postiäänestys

Jos yhteisen äänestysajan ja -paikan järjestäminen on hankalaa, voidaan sopia postiäänestyksestä.

Postiäänestyksessä tulee varmistaa äänestäjän äänioikeuden toteaminen ja vaalisalaisuuden säilyminen.

Vaalikirjeen mukana lähetetään:

- ehdokasluettelo
- äänestyslippu tai -liput
- ilmoituslomake äänestäjän tunnistamiseksi
- isompi ja pienempi kirjekuori.

Täytetty äänestyslippu suljetaan pienempään kirjekuoreen ja tämä sekä ilmoituslomake äänestäjän nimestä suljetaan suurempaan kirjekuoreen. Kirjekuori toimitetaan vaalitoimikunnalle postitse tai muulla luotettavalla tavalla.

Jos postiäänestyksen lisäksi vaalit järjestetään varsinaisella äänestyspaikalla, on postiäänestyksen päätyttävä niin ajoissa, että äänioikeuden jo käyttäneet voidaan merkitä vaaliluetteloon ennen kuin vaalin toimittaminen varsinaisella äänestyspaikalla aloitetaan.

Sähköinen äänestys

Äänestys voidaan toteuttaa myös sähköisellä järjestelmällä. Sähköinen vaali edellyttää, että vaalitoimikunta saa työnantajalta käyttöönsä kaikkien äänioikeutettujen työntekijöiden sähköpostiosoitteet.

Sähköinen äänestys on toteutettava niin, että vaalisalaisuus ja äänioikeuttaan käyttäneiden merkintävaatimus täyttyy. Muun muassa Työturvallisuuskeskuksella on ilmainen työsuojeluvaaliohjelma, jota voidaan käyttää, jos työpaikalla ei ole omaa vaaleihin soveltuvaa työkalua.

VAALIN TULOS

Vaalitoimikunta ilmoittaa tuloksen työnantajalle ja PAMiin.

Vaalitoimikunnan on ilmoitettava myös osoite ja aikaraja mahdollisten vaalin tulosten riitauttamisille. Työnantaja ilmoittaa valittujen nimet ja toimipaikan Työturvallisuuskeskukseen.

Äänestän työntekijöiden

Työsuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

1. Varatyösuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

2. Varatyösuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

Työsuojelutoimikunnan jäseneksi

Nimi _____

Tämä on sisäpuoli

ÄÄNESTYSLIPPU

Yrityksen nimi:

TYÖSUOJELUVAALIT

TYÖSUOJELUVAALIT

Äänestän esihenkilöiden

Työsuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

1. Varatyösuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

2. Varatyösuojeluvaltuutuksi

Nimi _____

Työsuojelutoimikunnan jäseneksi

Nimi _____

Tämä on sisäpuoli

ÄÄNESTYSLIPPU

Yrityksen nimi:

TYÖSUOJELUVAALIT

TYÖSUOJELUVAALIT

TYÖSUOJELUVALTUUTETTUJEN VALINTA

Työpaikalle, jossa työskentelee säännöllisesti vähintään 10 työntekijää, on työntekijöiden valittava keskuudestaan työsuojeluvaltuutettu ja 1. ja 2. varavaltuutettu edustamaan heitä työsuojelua koskevassa yhteistoiminnassa. Myös pienemmille työpaikoille voidaan valita valtuutetut.

Tämän yrityksen työsuojeluvaltuutetut valitaan

_____ päivä _____ kuuta 20_____

Äänestyspaikkana on _____

tai

Tämän yrityksen työsuojeluvaltuutetut valitaan postiäänestyksellä

_____ välisenä aikana.

Työsuojeluvaltuutettujen toimikausi on kaksi vuotta.

Ehdokkaaksi voi ilmoittautua itse tai ehdottaa toista työntekijää. Ennen toisen ehdottamista pitää varmistaa tämän suostumus. Ehdokkaan ja ehdottajan pitää olla työsuhteessa yritykseen.

Ehdokkaaksi voi asettua työsuojeluvaltuutetun tai 1. tai 2. varatyösuojeluvaltuutetun tehtävään tai kaikkiin yhtä aikaa. Jos kaikki ehdokkaat antavat suostumuksensa kaikkiin tehtäviin, äänimäärä ratkaisee valinnan.

Alan työsuojelun yhteistoimintasopimuksesta ja paikallisesta sopimuksesta riippuen voi olla mahdollista valita työsuojeluvaltuutettu sekä varavaltuutetut eri henkilöstöryhmille, esimerkiksi työntekijöille, toimihenkilöille ja esihenkilöille omansa. Tällöin kukin henkilöstöryhmä ehdottaa sekä äänestää oman henkilöstöryhmänsä vaaleissa. Valtuutettujen määrästä sovitaan työnantajan kanssa ennen vaaleja.

Ehdokkaat ilmoitetaan vaalitoimikunnalle erillisellä lomakkeella sovittuun määräaikaan mennessä, viimeistään 7 päivää ennen vaalijankohtaa. Ehdokasasettelu päättyy _____.

Jos ilmoitettuun päivämäärään mennessä kuhunkin tehtävään on ilmoittautunut vain yksi henkilö, katsotaan hänet valituksi tehtävään. Varavaltuutettujen puuttuminen ei estä varsinaisen työsuojeluvaltuutetun valintaa. Jos ehdokkaita on enemmän yhteen tai useampaan tehtävään, järjestetään tältä osin työsuojeluvaalit.

Terveisin yrityksen vaalitoimikunta

ILMOITUS EHDOKKUUDESTA
TYÖSUOJELUVALTUUTETUKSI JA/TAI
TYÖSUOJELUTOIMIKUNNAN JÄSENEKSI

ILMOITUS EHDOKKUUDESTA TYÖSUOJELUVALTUUTETUKSI
JA/TAI TYÖSUOJELUTOIMIKUNNAN JÄSENEKSI

Ehdotan / asetun itse ehdolle

Työntekijöiden työsuojeluvaltuutetuksi _____

Työntekijöiden 1. varavaltuutetuksi _____

Työntekijöiden 2. varavaltuutetuksi _____

Työsuojelutoimikunnan jäseneksi

Työntekijöiden edustajana _____

Ehdottamani henkilöt ovat antaneet suostumuksensa.

PAMin eri alojen työsuojelun yhteistoimintasopimuksesta ja paikallisesta sopimuksesta riippuen myös toimihenkilöt ja esihenkilöt voivat valita oman työsuojeluvaltuutetun.

VAALITOIMIKUNNAN PÖYTÄKIRJA

Työpaikka: _____

Pvm: _____ / _____

Vaalitoimituksessa olivat läsnä:

Vaalitoimikunnan puheenjohtaja: _____

sekä jäsenet: _____

1 §

Vaalitoimitus aloitettiin _____ / _____ klo _____, jolloin ensimmäiseksi äänestämään saapunut _____
totesi vaaliurnan olevan tyhjän, jonka jälkeen urna suljettiin ja sinetöitiin.

2 §

Äänestys päättyi _____ / _____ klo _____

Laskettiin äänestäneiden lukumäärä äänestäneiden luettelosta, yht. _____

Laskettiin vaaliurnassa olleet äänestysliput, yht. _____

Äänet jakutuivat seuraavasti: _____

Hylättyjä äänestyslippuja oli: _____

Tämä pöytäkirja tarkastettiin heti

vaalitoimikunnan puheenjohtaja

vaalitoimikunnan sihteeri

vaalitoimikunnan jäsenet

ILMOITUS TYÖSUOJELUVALTUUTETUN/TYÖSUOJELUASIAMIEHEN VALINNASTA

Yrityksen virallinen nimi	Y-tunnus
Yrityksen osoite	
Postinumero- ja toimipaikka	Työnantajan sähköposti
Työpaikan nimi	
Työpaikan toimiala	Toimipaikkojen lukumäärä
Edustettavien työntekijöiden lukumäärä/toimiala	

Työntekijöiden työsuojeluvaltuutettu	Synt.aika
Puh.	Sähköposti

Työntekijöiden I varavaltuutettu	Synt.aika
Puh.	Sähköposti

Työntekijöiden II varavaltuutettu	Synt.aika
Puh.	Sähköposti

Työsuojeluasiamiehen nimi	Toimialue
Työsuojeluasiamiehen nimi	Toimialue
Työsuojeluasiamiehen nimi	Toimialue
Työsuojeluasiamiehen nimi	Toimialue
Työsuojeluasiamiehen nimi	Toimialue

ILMOITUS TYÖSUOJELUVALTUUTETUN/TYÖSUOJELUASIAMIEHEN VALINNASTA

Lisäksi on valittu seuraavia työsuojeluasioissa henkilöstöä edustavia (esim. toimihenkilöiden, esihenkilöiden tai muiden ammattiryhmien tai toimipisteiden edustajat sekä heidän varansa)

Ilmoita nimi, syntymäaika ja työsuojelutehtävä:

Nimi	Synt.aika
Työsuojelutehtävä/toimialue	
Puh.	Sähköposti

Nimi	Synt.aika
Työsuojelutehtävä/toimialue	
Puh.	Sähköposti

Nimi	Synt.aika
Työsuojelutehtävä/toimialue	
Puh.	Sähköposti

Nimi	Synt.aika
Työsuojelutehtävä/toimialue	
Puh.	Sähköposti

Vaalitoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus

Lähetä lomake (2 sivua) PAMiin heti valinnan jälkeen.

ILMOITUSTAULULLE

TYÖSUOJELUVAALIT

Tällä työpaikalla:

Ehdokasasettelu:

Äänestys:

PAMin toimistot

Helsinki-Uusimaa

Säästöpankinranta 2 A, 9. krs
PL 154, 00531 Helsinki
helsinki-uusimaa@pam.fi

Jyväskylä

Torikeskus, Väinökatu 11
40100 Jyväskylä
jyvaskyla@pam.fi

Kouvola

Urheilijankuja 6
45100 Kouvola
kouvola@pam.fi

Kuopio

Asemakatu 22-24, 4. krs
70100 Kuopio
kuopio@pam.fi

Lahti

Rautatienkatu 21 B, 3. krs
15110 Lahti
lahti@pam.fi

Oulu

Uusikatu 22, 4. krs
90100 Oulu
oulu@pam.fi

Pori

Isolinnankatu 24, 3. krs
28100 Pori
pori@pam.fi

Rovaniemi

Rovakatu 8
96100 Rovaniemi
rovaniemi@pam.fi

Tampere

Aleksis Kiven katu 18 B, 3. krs
33210 Tampere
tampere@pam.fi

Turku

Yliopistonkatu 15 B 19
20100 Turku
turku@pam.fi

Vaasa

Pitkäkatu 38 C
65100 Vaasa
vaasa@pam.fi

www.pam.fi/
luottamusmiesvaalit
pam@pam.fi

